

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

26.1.2011

B7-0084/2011

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a B7-0667/2010., B7-0801/2010., B7-0805/2010. és B7-0806/2010. számú szóbeli választ igénylő kérdésekhez

az eljárási szabályzat 115. cikkének (5) bekezdése alapján

a campaniai hulladékválságról

Judith Merkies, Victor Bostinaru
az S&D képviselőcsoport nevében

RE\855009HU.doc

PE455.913v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

B7-0084/2011

az Európai Parlament állásfoglalása a campaniai hulladékválságról

Az Európai Parlament,

- tekintettel a hulladékokról szóló 75/42/EGK irányelvre, különösen annak 4. cikkére,
- tekintettel a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK irányelvre, különösen annak 2. cikkére,
- tekintettel a hulladéklerakókról szóló 99/31/EK irányelvre, különösen annak 11. cikkére és II. mellékletére,
- tekintettel a hulladékokról szóló felülvizsgált keretirányelvre (2008/98/EK), különösen annak 17. és 18. cikkére,
- tekintettel a hulladékokra vonatkozó keretirányelvről szóló 2003. november 19-i állásfoglalására¹,
- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz címzett, a hulladékgazdálkodásról szóló irányelvek alkalmazásával kapcsolatos közleményről szóló 1998. szeptember 16-i állásfoglalására²,
- tekintettel a Petíciós Bizottság 2010. április 28. és 30. között az olaszországi Campania régióba tett tényfeltáró látogatásáról szóló munkadokumentumra³,
- tekintettel az Olasz Köztársaság 2008. július 14-én életbe léptetett 123/2008. sz. törvényére,
- tekintettel a környezet büntetőjog általi védelméről szóló 2008/99/EK irányelvre,
- tekintettel az Európai Bíróság által a C-135/05. számú ügyben 2007. április 26-án hozott ítéletre,
- tekintettel az Európai Bíróság által a C-297/08. számú ügyben 2010. március 4-én hozott ítéletre,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. és 260. cikkére,
- tekintettel a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről szóló 2003/35/EK irányelvre, különösen annak 2. cikkére,
- tekintettel az Aarhusi Egyezményre,

¹ Elfogadott szövegek, P5_TA(2003)0508

² HL L 313., 1998.10.12., 53–99. o.

³ PETI_DT(2010)442870

- tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére és 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Campania tartományát sújtó hulladékválság a legösszetettebb fejezete az Olaszország számos régióját érintő problematikus hulladékkezelés történetének, melynek során az 1990-es években az említett régiók mindegyikében hulladékügyi vészhelyzetet hirdettek ki, és különleges hatáskörrel és forrásokkal rendelkező kormánybiztosokat jelöltek ki,
- B. mivel a 2009. december 31-i 195. számú olaszországi törvényerejű rendelet felfüggeszti a rendkívüli állapotot, és a hulladékciklus kezelésével a tartományi hatóságokat bízza meg; mivel Campania tartományának, melynek lakosságának 52%-a jelenleg Nápolyban él, rendkívül nehéz megteremteni a hulladékciklus egységes és autonóm kezelését,
- C. mivel 2010. október 5-én a Parlament Petíciós Bizottsága szinte egyhangúlag elfogadta a régió hulladékkezelési problémáival foglalkozó számos petíció kézhezvétele nyomán 2010. április 28. és 30. között az olaszországi Campania régióba tett tényfeltáró látogatásról szóló munkadokumentumot,
- D. mivel a 2007 nyári válságot követően, nem sokkal a Petíciós Bizottság látogatásáról szóló jelentés elfogadása után újra válsághelyzet alakult ki, és ismét vészhelyzetet hirdettek; mivel az ebből következő rendkívüli intézkedéseket, mint például az új hulladéklerakók megnyitását, tömeges tiltakozás követte,
- E. mivel az „Ecobail-csomagok” és a szerves hulladék előállítására történő első megoldást végül helytelenül valósították meg, ezzel olyan helyzetet teremtve, melyben a hulladékbálákat nem tudták ártalmatlanítani; mivel a hulladékszűrés és -szelektálás hiánya miatt a becslések szerint több mint hatmillió nem megfelelő minőségű „Ecobail-csomag” gyűlt össze,
- F. mivel az első hulladékégetőt csak 2010 márciusában helyezték üzembe Acerrában, és működését akadályozta a hulladék szétválogatására és kezelésére szolgáló megfelelő infrastruktúra hiánya, valamint továbbra is aggodalomra ad okot az égetésből származó mérgező hamu sorsa;
- G. mivel minimális előrelépés történt a hulladékmennyiség csökkentése, valamint a háztartási hulladék újrahasznosítása terén, és mivel a háztartási és egyéb hulladékot továbbra is válogatás nélkül a hulladéklerakókba helyezik, egyes esetekben láthatóan különböző típusú ipari hulladékokkal keverve,
- H. mivel számos hulladéklerakót stratégiai fontosságú területté nyilvánítottak, és így a polgárokat és a helyi hatóságokat, többek között a rendőrséget is, megakadályozták annak ellenőrzésében, hogy ténylegesen mi kerül a lerakókba; mivel a hulladéklerakók túlnyomó többsége magánüzemeltetésű, és nem rendelkezik megfelelő engedéllyel vagy jogosítvánnyal, így nem felel meg a jogi keretnek,
- I. mivel az Aarhusi Egyezmény értelmében a polgároknak joga van a területükön fennálló helyzetről tájékozódni, és a hatóságok feladata, hogy tájékoztatást nyújtsanak, és a polgárokat arra ösztönözzék, hogy felelős hozzáállást és magatartást tanúsítsanak; mivel a

2003/35/EK irányelv értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nyilvánosság kellő időben hatékony lehetőséget kapjon az elkészítendő tervek és programok előkészítésében és módosításában, illetve felülvizsgálatában,

- J. mivel a helyzet ellen tiltakozó vagy alternatív megközelítéseket javasoló polgárok nem kaptak kellő figyelmet; mivel a nemzeti politikai hatóságok fő reakciója az volt, hogy a hulladéklerakókat és az acerrai hulladékégetőt szigorú katonai ellenőrzés alá vonták; mivel a közelmúltban letartóztatásokra is sor került az ügyvel kapcsolatos nyilvános tüntetések során, és úgy tűnik, hogy a polgárok és a hatóságok közötti viszony megromlott, továbbá hogy a polgárok elégedetlensége egyre nő,
- K. mivel az Európai Bizottság 2007-ben úgy határozott, hogy a 2006–2013 közötti finanszírozási időszakra a hulladékokkal kapcsolatos projektekre elkülönített hozzájárulásból 135 millió euró, valamint a 2000–2006 közötti finanszírozási időszakból további 10,5 millió euró kifizetését a biztosítási rendszer felszámolásáig felfüggeszti,
- L. mivel minimális előrelépés történt a hulladékmennyiség csökkentése, valamint a háztartási hulladék újrahasznosítása terén, és a hulladékokról szóló új keretirányelv (2008/98/EK) iránymutatásaival ellentétben a jelenlegi hulladékciklus még mindig leginkább a hulladéklerakókra és a hulladékégetésre támaszkodik; mivel továbbra sincs a régió hulladékkezelésére vonatkozó olyan koherens terv, amely megfelelné az uniós hulladékgazdálkodási jogszabályok elveinek, és amely biztosítaná a hulladékkezelés hierarchiájának tiszteletben tartását és a hulladéklerakók és -égetők biztonságos használatát, és mivel a háztartási és egyéb hulladékot továbbra is válogatás nélkül a hulladéklerakókba helyezik, egyes esetekben láthatóan különböző típusú ipari hulladékokkal keverve,
- M. mivel a háztartási hulladék minősége és a veszélyes hulladék illegális lerakókba történő helyezése ellenőrizetlen, valamint mivel az a tény, hogy a Chiaianóhoz hasonló területeken létesítendő hulladéklerakók helyszínének kijelölése során nem vették kellően figyelembe a geológiai és hidrológiai tényezőket, a környező talaj és a talajvízkészletek szennyezésének magas kockázatával jár; mivel a fentiek a hulladékokról szóló keretirányelv 17. és 18. cikke, valamint a hulladéklerakókról szóló irányelv megsértésének minősülnek,
- N. mivel az Európai Bíróságnak 2007. április 26-i, a C-135/05 ügyben hozott ítélete értelmében az által, hogy az Olasz Köztársaság elmulasztotta meghozni a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a hulladékok hasznosítása vagy ártalmatlanítása ne veszélyeztesse az emberek egészségét és az alkalmazott folyamatok ne károsítsák a környezetet, továbbá, hogy elmulasztotta megtiltani többek között a hulladékok ellenőrizetlen elvezetését vagy lerakását, illetve ellenőrizetlen ártalmatlanítását, nem teljesítette a közösségi jog szerinti kötelezéseit; mivel a Bíróság a C-297/08 ügyben nemrégiben, 2010. március 4-én hozott ítéletében úgy határozott, hogy a Campania tartományra vonatkozó összes intézkedés meghozatalának elmulasztásával az Olasz Köztársaság nem teljesítette a 2006/12 irányelv 4. és 5. cikkében foglaltak szerinti kötelezéseit;
- O. mivel a Parlament a hulladékkezeléssel kapcsolatos irányelvek végrehajtásával kapcsolatos 1998. szeptember 16-i állásfoglalásában már felszólított jogsértési eljárások

rendszeres kezdeményezésére az irányelvek előírásainak betartását elmulasztó tagállamok ellen, továbbá szorgalmazta a Bíróság elé vitt tagállamokról negyedévente összeállított lista benyújtását, ideértve azokat az eseteket összegyűjtő listát, amelyekben a Bíróság már döntést hozott, illetve amelyekkel kapcsolatban a Bíróság már behajtotta a bírságot, továbbá a hulladékokról szóló keretirányelvvel kapcsolatos 2003. november 19-i állásfoglalásában felszólított a hatályban levő hulladékgyűjtési jogszabály végrehajtásának alapos és következetes nyomon követésére illetve koordinálására;

1. felhív az uniós előírásoknak is megfelelő fenntartható megoldás sürgős kidolgozására, nevezetesen egy olyan hulladékkezelési terv megvalósítására, amely a 2008/98/EK irányelvben foglaltak értelmében kulcsfontosságú szerepet szán a hulladékciklus hierarchiájának tiszteletben tartásának; kéri a Bizottságot, hogy folyamatosan tájékoztassa a Parlamentet ezzel kapcsolatban;
2. emlékeztet arra, hogy Campaniában a hulladékkezelésről szóló uniós jogszabályok betartása igen határozott erőfeszítést tesz szükségessé a hulladék mennyiségének csökkentésére, valamint megfelelő infrastruktúra biztosításával a hulladékmegelőzés és -csökkentés, az újrafelhasználás és az újrahasznosítás közötti egyensúly megteremtésére, továbbá megjegyzi, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szerves hulladék visszanyerésére, különösen ebben a nagymértékben mezőgazdasági jellegű régióban; javasolja az adatok ellenőrzését, valamint egy információcsere-rendszer felállítását a bevált gyakorlatok megosztása érdekében;
3. véleménye szerint az olasz hatóságok által hozott kivételes jellegű hosszú távú intézkedések – ideértve különleges biztosok kinevezését vagy a hadsereg irányítása alatt lévő „stratégiai érdekű” hulladéklerakók kijelölését – eredménytelennek bizonyultak, és félti, hogy a hulladékkezelés átlátszatlansága a közintézmények részéről nemhogy csökkentette, hanem ösztönözte a szervezett bűnözői csoportok megjelenését a térség hivatalos hulladékkezelése és az ipari hulladék illegálisan történő ártalmatlanítása szempontjából egyaránt; ezért sokkal nagyobb mértékű átláthatóság biztosítására hívja fel a különböző illetékes hatóságokat;
4. hangsúlyozza a bizalom újonnan történő kiépítésének fontosságát, amely strukturált keretek között, strukturált párbeszéd formájában, a polgárok és az illetékes hatóságok bevonásával az államigazgatás különböző szintjei között valósulna meg; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a hatóságok új hulladéklerakók megnyitása ellen békésen tüntető személyeket vádoltak meg, továbbá amiatt, hogy a biztonsági alakulatok erőszakos fellépést tanúsítottak ellenük;
5. ismételten kifejezésre juttatja, hogy a strukturális alapokat mindaddig visszatartják, amíg egy uniós szabályozásnak is megfelelő hulladékkezelési tervet be nem mutatnak;
6. felhívja a figyelmet a telepeken, különösen a Taverna del Ré-i telepen felhalmozódott 7 millió tonna úgynevezett „Ecobail-csomagra”, és kiemeli ezek eltakarításának és (amint sor kerül tartalmának pontos meghatározására) ártalmatlanításának elsődleges célként való kezelését; nem győzi hangsúlyozni, hogy az Ecobail-csomagok eltávolítását megfelelő eljárás¹ alapján kell végezni, és azt a hulladékkezelési tervben meghatározott keretek

¹ A legújabbak esetén pillanatnyilag a speciális létesítményekben történő égetés az egyetlen kivitelezhető

között kell végrehajtani, azaz minden eljárás számára konkrét helyszínt kell kijelölni, és a megfelelő joggyakorlatot kell alapul venni;

7. jelzi, hogy a vegyes és azonosítatlan hulladéknak a ferandellei lerakó közelében való nyílt és illegális lerakásával sürgősen foglalkozni kell, továbbá szigorú kezelési ellenőrzések bevezetésére szólít fel; emlékezteti a felelős hatóságokat, hogy az IPPC-irányelvvel teljes összhangban szigorú ellenőrzést kell kidolgozniuk a különféle típusú ipari hulladék kezelésére, függetlenül azok származásától; emellett megjegyzi, hogy az erre a célra kijelölendő telepeket az uniós irányelvekkel összhangban kell meghatározni, biztosítva a megfelelő infrastruktúrát az ipari, különleges és mérgező hulladékok számára; magyarázatot kér amiatt, hogy miért nincs használatban a szerves hulladékok befogadására tervezett lerakótelep, és felszólít annak használatba vételére amennyiben az megfelel a hulladékkezelési irányelvben meghatározott szempontoknak;
8. sajnálatát fejezi ki a Vezúv Nemzeti Park természetvédelmi területein, nevezetesen Terzignóban felállított hulladéklerakók miatt; atározottan ellenez bármilyen, ezeknek a hulladéklerakóknak a kiterjesztésére irányuló tervet, és üdvözli azt a határozatot, miszerint Terzignóban (Cava Vitiello) nem kerül sor egy második hulladéklerakó létesítésére; javasolja a Bizottságnak, hogy kérelmezze a Bíróságtól a természetvédelmi területeken már meglévő hulladéklerakók kiterjesztését, illetve a Natura 2000 területeken újak létesítését megakadályozó végzés meghozatalát;
9. jelzi, hogy a Bizottság kijelentette, hogy a hulladéklerakók Natura 2000 területeken történő lokalizálása magában nem szegi meg az uniós jogszabályt, és hozzáteszi, hogy a nemzeti parkokban, a Natura 2000 területein, valamint az UNESCO világörökségei helyszínein tervezett vagy már működésben lévő területek megfelelnek az uniós jogszabályoknak; kérdéses, hogy mindez jelent-e ökológiai illetve egészségügyi kockázatot; a Parlament azon a véleményen van, hogy a természetben és a kulturális területeken felállított hulladéklerakók összeférhetetlenek az uniós jogszabályokkal; kéri a Bizottságot, hogy módosítsa az uniós hulladékgazdálkodási jogszabályokat, hogy azok kategorikusan megtiltsák a hulladéklerakóknak a Natura 2000 területeken való létesítését;
10. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt annak megfigyelésére, hogy a felelős hatóságok megteszik-e a szükséges intézkedéseket a hulladék megfelelő összegyűjtésére, különválasztására, valamint kezelésére, például rendszeres ellenőrzések által, továbbá hogy a területi hatóságok hiteles tervet mutatnak-e be;
11. hangsúlyozza, hogy a hulladékciklus kidolgozása és végrehajtása az olasz hatóságok felelőssége; úgy ítéli meg, hogy a különböző hulladékfajtákkal beszennyezett campaniai telepek megtisztítási terhéért nem az adófizetőknek kellene viselniük, hanem a „szennyező fizet” elvet alkalmazva azoknak, akik a szennyezést előidéztek;
12. jelzi, hogy Olaszország nem adott tájékoztatást a 2010. december 26-ára kiszabott határidőn belül a környezet büntetőjog általi védelméről szóló 2008/99 irányelv általa véghezvitt átültetéséről, ugyanakkor elvárja Olaszországtól, hogy maradéktalanul betartsa

megoldás, míg a jelenlegi ártalmatlanításra szolgáló területet megfelelően helyre kell majd állítani; mivel a hátramaradt „mumifikálódott” anyag elégetése nem lehetséges, így annak az ártalmatlanítása csak hivatalosan jóváhagyott és a hulladéklerakókról szóló irányelvnek megfelelő hulladéklerakó telepeken engedélyezett.

az irányelvet, illetve az irányelvben felsorolt hulladékkal kapcsolatos szabálysértésekért megfelelő szankciókat szabjon ki, ideértve azokat a jogi személyeket is, amelyek esetében ezek a feltételek teljesülnek;

13. felkéri a Bizottságot annak nyomon követésére, hogy az EUMSZ 260. cikke értelmében a campaniai hatóságok haladéktalanul tartsák be a jogsértési eljárás rendelkezéseit, melyek célja olyan büntetés kiszabása, amely következtében Olaszország köteles lesz a Bíróság ítéletében foglaltaknak megfelelni, ez különösképp vonatkozik az uniós jogszabályoknak a meglévő hulladéklerakók általi betartására;
14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és Olaszország kormányának és parlamentjének.